

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеський національний технологічний університет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія України та української культури

Обов'язкова навчальна дисципліна

Мова навчання – українська

Освітньо-професійна програма: Філологія

Код та найменування спеціальності: 035 «Філологія»

Шифр та найменування галузі знань: 03 «Гуманітарні науки»

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою університету

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ: кафедрою філософії і права Одеського національного технологічного університету

РОЗРОБНИК (розробники): Соловей А.О., доцент кафедри філософії і права, кандидат історичних наук
Ботіка Т.С., доцент кафедри філософії і права, кандидат історичних наук
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри філософії і права
Протокол від «__» _____ 20__ р. №__

Завідувач кафедри

/ПІДПИСАНО/
(підпис)

Анатолій СОЛОВЕЙ
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Розглянуто та схвалено методичною радою зі спеціальності 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки»
(код та найменування спеціальності)

Голова ради

/ПІДПИСАНО/
(підпис)

Олена ЗІНЧЕНКО
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Гарант освітньої програми

/ПІДПИСАНО/
(підпис)

Олена ЗІНЧЕНКО
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Розглянуто та схвалено Методичною радою університету
Протокол від «__» _____ 20__ р. №__

Секретар Методичної ради
університету

/ПІДПИСАНО/
(підпис)

Валерій МУРАХОВСЬКИЙ
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

ЗМІСТ

1	Пояснювальна записка	4
1.1	Мета та завдання навчальної дисципліни	4
1.2	Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти	4
1.3	Міждисциплінарні зв'язки	6
1.4	Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС	6
2	Зміст навчальної дисципліни	6
2.1	Програма змістовних модулів	6
2.2	Перелік практичних робіт	7
2.3	Перелік завдань до самостійної роботи	7
3	Критерії оцінювання результатів навчання	8
4	Інформаційне забезпечення	10

1. Пояснювальна записка

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «*Історія України та української культури*» є розвиток національної самосвідомості майбутніх фахівців, виховання патріотичних і морально-етичних переконань, формування політичної культури та гуманістичного мислення, національної свідомості, прищеплення навичок наукового аналізу, розуміння перспектив національно-культурного оновлення та закономірностей історичного розвитку.

Завданнями дисципліни є вивчення складного і багатогранного процесу становлення української держави, глибоке освоєння студентами культурної спадщини українського народу, формування та розвитку багатомільйонного українського етносу, який вніс і вносить значний вклад у надбання людської цивілізації, починаючи зі стародавніх часів і закінчуючи новітніми здобутками.

В результаті вивчення курсу «*Історія України та української культури*» студенти повинні

знати:

- новітні історичні концепції;
- національну та культурну спадщину народів України;
- особливості процесу формування українського етносу;
- пам'ятки мистецтва на території України;
- особливості становлення української державності;
- основні тенденції сучасного розвитку культури України;

вміти:

- використовувати найсучасніші здобутки історичної науки;
- застосовувати набуті знання з історії у повсякденній діяльності, для орієнтації в суспільно-політичному житті, оцінки суспільних явищ і подій;
- працювати з історичними джерелами і науковою літературою;
- самостійно робити правильні прогнози у сфері культурного розвитку України та зарубіжних країн;
- відрізнити справжній витвір культури від усіляких підробок «мас-культу»;
- поділяти культурні явища на головні та другорядні;
- на основі наукового аналізу, самостійно осмислювати закономірності історичного та культурного розвитку.

1.2. Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «*Історія України та української культури*» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого \(бакалаврського\) рівня вищої освіти](#) та [освітньо-професійній програмі «Філологія»](#) підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики та перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

1.3. Міждисциплінарні зв'язки

Попередні – Всесвітня історія, послідовні – Історія України.

1.4. Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Навчальна дисципліна викладається на 1 курсі у 1 семестрі для денної та заочної форм навчання

Кількість кредитів ECTS – 3, годин – 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	30	16	14
заочна	12	6	6
Самостійна робота, годин	Денна – 60		Заочна – 78

2. Зміст навчальної дисципліни

2.1 Програма змістовних модулів

Змістовий модуль 1: **Періодизація та головні етапи формування української державності. Розвиток української культури в контексті еволюції світової цивілізації.**

№ теми	Зміст теми	Годин	
		денна	заочна
1	<i>Сучасні теорії, фундаментальні принципи та ціннісні орієнтири до вивчення історії України. Історичні етапи розвитку історії України. Давньоруський період української історії (IX – XIII ст.).</i>	2	1
2	<i>Запорізька Січ. Українська національно-визвольна війна 1648 – 1676 рр.</i>	2	0,5
3	<i>Ліквідація української автономії. Україна у складі Російської та Австрійської імперій.</i>	2	1
4	<i>Витоки, досягнення та різноманіття української культури. Етнокультурні процеси в Україні.</i>	2	0,5

Змістовий модуль 2: **Історія української державності ХХ ст., проголошення незалежності України та її подальший розвиток.**

№ теми	Зміст теми	Годин	
		денна	заочна
1	<i>Україна на початку ХХ ст. та у роки Першої світової війни. Українська національно-демократична революція 1917 – 1920 рр.</i>	2	1
2	<i>Україна у міжвоєнний період (1921 – 1939 рр.).</i>	2	0,5
3	<i>Україна у роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.).</i>	2	0,5
4	<i>Соціально-політичне життя України у 1945 – 1991 рр. Проголошення незалежності та подальший розвиток України. Основні тенденції забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</i>	2	1
	Разом з дисципліни	16	6

2.2. Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва теми	Денна	Заочна
1	<i>Установче заняття. Стародавня історія України.</i>	2	1
2	<i>Виникнення українського козацтва. Заснування Запорізької Січі. Визвольна боротьба українського народу 1648 – 1676 рр.</i>	2	1
3	<i>Становище в Україні на початку ХХ ст. Особливості революції 1905 – 1907 рр. Перша світова війна (1914 – 1918 рр.). Українська національно-демократична революція 1917 – 1920 рр.</i>	2	1
4	<i>Україна в роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.).</i>	2	1
5	<i>Становище України у 1945 – 1991 рр. Проголошення державної незалежності та розвиток суверенної України.</i>	2	0,5
6	<i>Культура Київської Русі. Етнокультурні процеси XIV – XIX ст.</i>	2	0,5
7	<i>Українська культура ХХ ст. Основні тенденції сучасного розвитку культури України.</i>	2	1
	Всього	14	6

2.3. Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	ден на	заочна	Завдання до самостійної роботи
1.	Предмет і значення історії України.	10	10	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Головний об'єкт вивчення історії України. 2. Джерельні матеріали української історії. Розв'яжіть тести.
2.	Визвольна боротьба українського народу 1648 – 1676 рр.	10	15	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Причини та характер національно-визвольної війни під проводом Б. Хмельницького. 2. Переяславська Рада, Березневі статті (1654 р.) та їх наслідки для України. Розв'яжіть тести.
3.	Друга світова війна та Україна.	10	15	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Українське питання напередодні Другої світової війни. 2. Визволення України від нацистських загарбників – важливий етап Другої світової війни. Розв'яжіть тести.
4.	Проголошення державної незалежності України та міжнародне співробітництво.	10	15	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Акт проголошення державної незалежності України 24 серпня 1991 р. 2. Участь України в міжнародних організаціях. Розв'яжіть тести.
5.	Характеристика основних етапів розвитку культури України.	10	13	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Роль християнства у розвитку давньоруської культури. 2. Ренесанс в українській культурі. Розв'яжіть тести.
6.	Особливості розвитку України XXI ст.	10	10	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Культурні здобутки української діаспори. 2. Модернізм чи постмодернізм в українській культурі на початку третього тисячоліття? Розв'яжіть тести.
	Всього	60	78	

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Види контролю: поточний, підсумковий – екзамен

Нарахування балів за виконання змістовних модулів

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
	Мін д/з	Мах д/з	денна			заочна		
			Кільк. робіт, од.	Сумарні бали		Кільк. робіт, од.	Сумарні бали	
				мін	мак			мін
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. <i>Періодизація та головні етапи формування української державності. Розвиток української культури в контексті еволюції світової цивілізації.</i>								
Робота на лекціях	1	1,4	7	7	10	2	2	4
Робота на практичних заняттях	1	1,3	8	8	10	3	3	6
Опрацювання тем, не винесених на лекції	4	6	1	4	6	4	16	24
Підготовка до практичних занять	1	1,3	8	8	10	3	3	6
Виконання індивідуальних завдань	6,5	7	2	13	14	2	13	18
Проміжна сума	–	–	–	40	50	-	37	58
Поточний контроль (тестовий)	20	30	1	20	50		23	42
Оцінка за змістовий модуль 1	–	–	–	60	100	–	60	100
Змістовий модуль 2. <i>Історія української державності ХХ ст., проголошення незалежності України та її подальший розвиток.</i>								
Робота на лекціях	1	1,4	7	7	10	2	2	4
Робота на практичних заняттях	1	1,3	8	8	10	3	3	6
Опрацювання тем, не винесених на лекції	4	6	1	4	6	4	16	24
Підготовка до практичних занять	1	1,3	8	8	10	3	3	6
Виконання індивідуальних завдань	6,5	7	2	13	14	2	13	18
Проміжна сума	–	–	–	40	50	–	37	58
Поточний контроль (тестовий)	20	30	1	20	50		23	42
Оцінка за змістовий модуль 2	–	–	–	60	100	–	60	100
Можливість отримання додаткових балів								
Рейтинг за творчі здобутки студентів (у тому числі результатів неформальної освіти)	0	10	–	0	10	–	0	10

Критерії оцінювання до модульних контрольних робіт та екзамену

Модульні контрольні роботи складаються з відповідей на 2 теоретичні питання.

Таблиця 1

Загальні критерії оцінювання

№	Вид роботи	Максимальний бал	Пояснення до нарахування балів
1	2	3	4
1.	Відповіді на теоретичні питання (2 питання)	30/30	За надану повну обґрунтовану відповідь на два питання (максимальний бал – 30 балів за кожну відповідь).
	Разом	60	Максимальний бал нараховується за умов, що відповідь є повною, обґрунтованою, висновки та пропозиції аргументовано належним чином.

Таблиця 2

Критерії оцінювання відповідей на теоретичні питання

Розподіл балів за відповіді на теоретичні питання	Критерії оцінювання відповідей
30 – 23	за умови, якщо студент показав глибокі знання, чітко, грамотно, логічно і послідовно його викладає; вільно оперує термінологією, знайомий із законодавчими та нормативними документами, вміє аналізувати ситуацію, а також має альтернативні та творчі погляди на викладений матеріал
22 – 13	за умови, якщо студент має тверді знання, грамотно і по суті викладає відповіді на поставленні питання, не допускає грубих помилок при відповіді на них, але не повністю розкриває зміст
12 – 3	за умови, якщо студент знає теоретичний матеріал на рівні репродуктивного відтворення, але не надає належної оцінки процесів та явищ, не чітко формулює категорії та допускає незначні помилки при відповідях
2 – 0	за умови, якщо студент при відповіді допускає суттєві помилки, матеріал викладає не послідовно, з припущенням неточностей у формулюваннях та відсутності термінології

Завдання екзаменаційного білету складаються з відповідей на два теоретичних питання та розв'язання 20 тестів.

Таблиця 4

Загальні критерії оцінювання

№	Вид роботи	Максимальний бал	Пояснення до нарахування балів
1	2	3	4
1.	Відповіді на теоретичні питання (2 питання)	30/30	За надану повну обґрунтовану відповідь на два питання (максимальний бал – 30 балів за кожну відповідь).
2.	Розв'язання тестів	40	За кожний правильно розв'язаний тест нараховується по 2 бали.
	Разом	100	Максимальний бал нараховується за умов, що тестові завдання виконані повністю, відповіді на питання обґрунтовані, висновки та пропозиції аргументовано і оформлено належним чином.

4. Інформаційне забезпечення

Базові (основні):

1. Історія України [Текст]: підручник / О.Д. Бойко. – 7-ме вид., стер. – Київ: Академвидав, 2018. – 720 с. – (Альма-матер).
<https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cnrv.BibRecord.166666>
2. Конспект лекцій з дисципліни «Історія України та української культури» для студентів усіх напрямів підготовки / Г.В. Ангелов, А.О. Соловей, Т.С. Ботіка, С.Є. Польова. – Одеса: ОНАХТ, 2018. – 57 с.
<https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cnrv.BibRecord.162111>
3. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Історія України та української культури» для бакалаврів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / Г.В. Ангелов, А.О. Соловей, Т.С. Ботіка. – Одеса: ОНАХТ, 2018. – 29 с.
<https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cnrv.BibRecord.162221>
4. Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни «Історія України та української культури» для студентів усіх напрямів підготовки бакалаврів денної та заочної форм навчання / Г.В. Ангелов, А.О. Соловей, Т.С. Ботіка, С.Є. Польова. – Одеса: ОНАХТ, 2018. – 33 с.
<https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cnrv.BibRecord.162221>